

Felelős szerkesztő:

Dr.

SALACZ ELEMÉR

Szerkesztőség:

III. ker. BELICEY-U.

115. SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 120.k.

Negyedévre 30.k.

Egyes szám 2.k.

Kiadóhivatal:

III. K. BELICEY

UT 115. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmívesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

Mi van hátra?

Nem egységes pártra van szükség, hanem parlamenti egységre a hátralevő munkához. Ha a tisztántuli választásoktól számítjuk is a nemzetgyűlés kiegészülését, egy éven belül föl kell oszolnia a törvényhozásnak. Oly rövid ideje van még a parlamentnek a hátralevő munkára, hogy minden hazafias erőnek össze kell fonia a megoldásra váró nagy reformok tető alá hozása végett.

Nem szabad felejtetni, hogy a nemzetgyűlésnek alkotmányozó hivatása van. Már pedig az alkotmányozásból a sürgőssé vált gazdasági reformok — földreform, házhelyek, az állami pénzügyek rendezése, mezőgazdasági kamarák, tisztviselőkérdés és az árdragítás elleni küzdelem — előtérbe toulása folytán alig végzett valamit a nemzetgyűlés.

Mi van tehát még hátra?

A választói reform megalkotása nemzeti és demokratikus alapon, a felsőház reformja, a közigazgatási választói reform és az államfői (királyi) jogkör rendezése. A választói reformot az eddig hozott alkotmányjogi törvények is parancsolólag követelik. A közigazgatás bölcs átszervezése is halaszthatatlan. De az alkotmányjogi reformok mellett nyitott szemmel kell néznie a törvényhozásnak a földreform végrehajtásának, a házhelykiosztások s a termelés és közmunkák megindításának elhanyagolt kérdéseit is. A földmunkák, csatornázások, árvédelmi munkák

T Á R S A

A magyar termelés válsága.

Óriási veszedelemben van a magyar mezőgazdaság, mert a gazdákat sokszoros csapás sújtja.

Fokozott adók és közterhek nehezdednek a gazdákra. Elemi csapások sorozatosan érték a mezőgazdaságot. Jégverés, szárazság pusztított országsherte. S most zudul a gazdák nyakába a vagyonsváltás.

A mezőgazdák helyzete csak látszólagosan rózsás. A valóságban véve maga az alap: a földbirtok roskadozik és kerül veszedelembé.

Mikor ellenségeink elrabolták tőlünk országunk egyes részeit, akkor azzal vigasztaltuk magunkat, hogy megmaradt számunkra a legértékesebb kincs: a megművelésre alkalmas magyar szántóterület, főképp a gabonát termő áldott magyar Alföld, amelyet nagyobb szorgalommal, nagyobb hozzáértéssel fogunk majd megművelni s így belterjes gazdál-

és utépitések nagy tervei készen vannak. A kenyérkérdést csak ezeknek lendületes életbeléptetésével lehet megoldani.

Nekünk a párttaktikák nem imponálnak. Nagyon tévednek azok, akik azt hiszik, hogy eme sürgős feladatok elhanyagolása csak egy, vagy két pártnak ártanak. Felelős érte valamennyi párt s minden politikus, aki kormánybuktatási, vagy pártintrikázási célzattól másra fecsérel az időt.

Nem ilyen, vagy amolyan pártalakításokra, hanem erős, komoly és bölcs munkára van szükség. Ne azt nézzék a honatyák, ki milyen párton van, hanem fogjanak össze pártállásukra való tekintet nélkül, akik önzetlenül dolgozni akarnak — az országért.

A közigazgatás államosítása

Dr. Haviár Gyula indítványára vármegyének törvényhatósági bizottsága felir a kormányhoz a főispáni szék betöltése iránt, s illetőleg kéri a kormányt, hogy az alispánnak adjon felhatalmazást a vármegyei tisztújító közgyűlésen való elnöklésre. Egyszermind kéri a törvényhatósági bizottság, hogy a decemberi közgyűlésen ne csak a főtisztviselői állások töltsenek be, hanem általános megyei tisztújítás tartassék.

Ezt a magunk részéről is helyeseljük, mert valóban itt az ideje annak, hogy a forradalmak óta — különösen nálunk — szinte rendszeresített sok helyettesítésnek vége szakadjon. De majd csak akkor, ha a közigazgatás reformja törvénybe lett iktatva. Szeren-

kodással kétszer annyit fogunk termelni, mint eddig termeltünk.

Azonban a többtermelés terén egyetlen intézkedés nem tettünk. Uj gépeket nem szereztünk be, a mezőgazdaság nyersterméseit feldolgozni nem tudjuk és a munkások százszázait nem bírjuk foglalkoztatni.

A földbirtok reformot képtelenek vagyunk keresztülvinni.

A nép mezőgazdasági oktatását nem tudjuk úgy megvalósítani, mint azt az ország érdeke, a többtermelés és a gyakorlati élet megkivánná. Tehetetlenek vagyunk arra, hogy a mezőgazdasági szakismeretek gyertyafényével bevilágítsuk a magyar falvakat és pusztákat, mert nincs életrevaló s a gyakorlati mezőgazdasági életet szolgáló és előbbrevivő iskolapolitikánk.

Mindenütt pangást, életképtelenséget és tehetetlenséget észlelünk.

Sokan önbizalmukat is elvesztik, mikor hazánk kétségbeesítő helyzetére gondolnak.

Nem szabad kishíttieknek lennünk és ha esetleg önmagunkból nem tudnánk erőt, ki-

csére biztató jelek vannak arra, hogy a kisgazdapárt programjának e sarkalatos pontja hamarosan nyélbe lesz ütve. Erre vall az a tény, hogy Ráday gróf belügyminiszter sürgős leiratot intézett egyes törvényhatóságok vezetőihez — így Békésvármegye alispánjához is és záros határidő alatt (15 nap) választ kér a közigazgatás államosítására vonatkozó 21 kérdésre. A leirat bekezdő sorai a következőképp szólnak:

A trianoni békeszerződés 1921. július 26-án életbe lépett. Ennélfogva az 1915. évi VI. t.-c. 2. §-a értelmében a törvényhatóságok ujjaalakításának ideje közeleg.

A közigazgatás államosításának törvényhozás utján való megoldása küszöbön van, ennélfogva a belügyminiszter a szakférfiaktól véleményt kér.

A feltett kérdések közül nevezetesebbek a következők:

Szükséges-e a törvényhatósági bizottsági tagok apasztása s ha igen, milyen mértékben?

Hogy alakuljon a megyei és városi törvényhatóság?

Milyen legyen a törvényalkotás, hogy a törvényhatóságban egyik társadalmi osztály se legyen többségben.

Kivánatos-e a virilizmus fentartása?

Ha igen, milyen számban és milyenek legyenek az adóalapok?

A tisztviselőknél járjon-e szavazati jog?

Minő széles legyen a választói jog és mik legyenek a korlátok állampolgárság, lakhely és életkor szempontjából?

Milyen legyen a nők választói, vagy választható joga?

A törvényhatósági bizottság tagjai hány évre választandók?

A csonka vármegyék közigazgatása.

Mindezekből megállapítható, hogy a köz-

tartást és munkakészséget meríteni, akkor vegyük szemügyre a külföldi példákat.

Dániát is érte hasonló sorscsapás, amikor a hatvanas években elvesztette Schleswig-Holsteint. Ekkor Dánia lakossága is reményét vesztve töprengött a megélhetésen. Azonban nem habozott, hanem megindította a hasznos, termelő munkát. Lecsapolta vadvizes területeit, vizet vezetett a száraz, homokos területekhez, friss televényföldet hordott a terméketlen területekre, fákat ültetett, megjavította s felszaporította állatállományát, sokoldalú gazdálkodásra tért át és olyan belterjességgel nyitotta meg az egész ország mezőgazdasági üzemet, hogy néhány évtized múlva bámulatba ejtette a mezőgazdálkodás terén elért eredményeivel az egész világot.

A követésre méltó másik példát Németország szolgáltatja. Csodálatos az a kitartás és erély, amellyel Németország közigazdasági életének helyreállításán és megújításán dolgozik. Óriási áldozatok árán a külföldön nyersanyagot vásárolt és a belföldi ipart pompásan fellendítette. A márka árfolyama a külföldi viszonylatban jó tartja magát, mi-

igazgatás reformja és a közigazgatás államosítása már abba a biztató stádiumba jutott, hogy a törvényjavaslat előkészítését munkába vették.

Pártélet.

Választmányi ülés. A szarvasi kisgazdák és földművesek pártköre f. hó 30-án, vasárnap délelőtt 9 órakor rendkívüli választmányi ülés tart.

— **Statárium kihirdetése a vármegyében.** Szokolnay Lajos, a gyulai kir. törvényszék elnöke hirdetményt bocsájtott ki, amelyben tudomására hozza a vármegye lakosságának, hogy a vármegye területén a rögtönítelő bíraskodás lett életbe léptetve, illetve a gyújtogatásra is ki lett terjesztve. Így mindenki aki házat, kunyhót, malmot vagy bármely épületet vagy helyiséget, ami emberek lakásául szolgál, terménykészletet, gabonát, erdőt, építési és tüzelőanyag készletet, hidat, hajót felgyújt, a rögtönítelő bíróság elé kerül.

— **Békésvármegye adózása.** A köz-ig. bizottsághoz érkezett jelentés szerint állami egyenes adóknak szeptember hó végéig befolyt 28 millió korona, Hátrálék 15 millió. Fogyasztási adóban befolyt 360.262 K, bélyegben 2 millió, dohányjövedékben 2 millió 858.000 korona.

— **Száz korona a dispenczió.** Az igazságügyminiszter tegnap kiadott rendelete szerint a házasság kihirdetése alól megadott felmentésekért 100 korona díjat kell fizetni. A rendelet november elsején lép életbe.

— **Esküvők.** Farkas János és neje Pál fia Arnodczky Zsuzsikával és Zsuzsika leánya Paluska Jánossal nov. hó 2-án a kondorosí ev. templomban, Huska Pál és neje Zsuzsika leánya Kozsuch Jánossal nov. hó 3-án a szarvasi ev. új-templomban tartják esküvőjüket.

— **Halálos lövőgés.** Mihálik Mihály, özv. Mihályné 12 éves fia a mezőturi határban Aszódi András szentandrásai gazdálkodónál mint pásztor fiu volt alkalmazva. Folyó hó 23-án d. e. legeltetés közben egyik ló oly szerencsétlenül rugta fejbe, hogy a szegény kis fiu két napi kínlás után f. hó 25-én

nek következtében a munkabérek aránylag elég alacsonyak s így olcsóbban termel a győztes államoknál.

Németországban üzembem vannak a gyárak és munkahiány nincs. A lakosság példásan türi a nélkülözést, mert évenként 200 milliárd arany márkát kell kiizzadnia hadisarc fejében, de van semény és törhetetlen bizalom, hogy a nagyarányu s hozzáértő termelés gazdaggá teszi az országot. A német munkás 5—7 márka órabért ad, ami hétezer korona keresetet jelent havonként. Emellett mezőgazdasága is mintaszerű.

A nagybirtok nálunk rendkívüli erőfeszítéssel áll utjába a földbirtokreform végrehajtásának. A nagybirtokosok sztrájkolnak és ezerféle családfintasággal vonják ki magukat a súlyosabb terhek viselése alól. Nem is törkszenek a nagybirtokosok belterjesebb gazdálkodásra, hiszen a külterjes gazdasági üzem is meghozza nekik az őket kielégítő évjáradékot. A nagybirtokosok tudvalevőleg a nagy bankok igazgatóságaiban helyet foglalnak. Ez az oka annak, hogy Hegedűs Lorántot igyekeztek beültetni a pénzügminiszteri székbe,

reggel 8 órakor kiszendvedett. Temetése f. hó 27-én d. e. 11 órakor ment végbe nagyrészt mellett. Az eljárás megindult, hogy kit terhel a felelőség a szerencsétlenségért.

— **Hőseink emlékezete.** A világháborúnak Szarvas földében nyugvó hőseihez november 1-én fog elzarándokolni a hazafias kegyelet, hogy virággal ékesítse csendes pihenő helyüket, annak bizonyosságául, hogy az ő érdemüket „a jók, nemesek és a jövő századok áldják.” A népgondozó hivatal vezetősége bizalommal fordul Szarvas község közönségéhez azzal a felhívással, nyújtsen módot arra, hogy a Hősök Temetője ez alkalommal virág díszbe öltözhessen. Kérjük a közönséget, hogy az e célra szánt virágot október 31-én délután 5 óráig sziveskedjenek a Hitelbank épületében levő Népgondozó hivatalba eljuttatni.

- **Néhányszori próbahirdetés**
- folytán egészen új vásárló-
- képes vevőközönségre
- tesz szert a „Szarvasi
- Ujság” hirdetési
- rovata útján!

— **Mennyi pénz van forgalomban?** A m. kir. állami jegyintézet csütörtökön közölt kimutatása szerint államjegyforgalmunk 21.84 milliárd koronára szaporodott. A volt jegybank beszolgáltatói jegyei 17.43 milliárdot tesznek ki.

— **Egy marhakereskedő távirata.** Egyik kaposvári marhakereskedő a következő táviratot küldte a vásárról feleségének: — Miután a mai személyvonat marhákat nem szállít, csak holnap utazhatok.

— **Aki halála után sem hagyja nyugton az adósát.** Hátborzongató, kísérteties históriáról beszélnek Miskolc városban. A zsolnai kapunál lakik egy kocsmárosné, akinek a férjét nemrégiben meggyilkolták Szerencsen. Történt pedig, hogy most az egyik éjjel az özvegynek megjelent álmában a férje elmondta, hogy egy ujhelyi kereskedőnek 75 ezer koronát kölcsönzött, aki azt nem fizette vissza. Felhívta az asszonyt, nehogy az árvák károsodjanak, követelje vissza a pénzt a névszerint is megnevezett kereskedőtől. Az asszony azonban álomnak tekintette az egészet, nem törődött az egésszel, ámde pár nap múltán, egyik éjszaka ismét jelentkezett a halott férj, sőt ekkor úgy megrázta az asszonyt, hogy ijedten ugrott ki az ágyból és reggel bezzeg szaladt a rabbihoz, akinek elmondta mindkét álmát. A pap pedig a megnevezett kereskedőt Miskolcra hívta és faggatni kezdte, az ujhelyi ember tagadta, hogy valaha is a kocsmárosnál kölcsönt kapott volna. Az özvegy ekkor egy másik rabbihoz fordult, ez is megidézte az ujhelyi kereskedőt, a keres-

kedő legyen egy bátor és megbízható ember, aki az ő érdekeiket tűzön-vízen keresztül megvédelmezi. Így függ össze a bankpolitika és a nagybirtok.

Nálunk a helyzet most az, hogy pénzügyben szenvedünk, mert a bankok minden pénzt elvontak a közgazdasági élettől és valutaspekulációt űznek. Ez sokkal jobb üzlet most számukra, mintha a pénzt a termelő munkát folytató vállalkozóknak adnák kölcsön. S innét van az, hogy a bankok csak 30—40 százalékos haszonrészesedéssel hajlandók pénzt kölcsön adni, olyan módon, hogy az uzsoratorvényt ügyesen kijátszák.

Igy állanak szerves összefüggésben a dolgok. Így lett szomorú valóság, hogy tejjel és mézzel folyó országunkban százezernyi tömegek állanak munka nélkül.

Nekünk bizonyos tekintetben jobb a helyzetünk, mint Németországnak és még sem élünk a lehetőségekkel, a természet nyújtotta előnyökkel. Nekünk nem kell vásárolnunk nyersanyagot, mert mi magunk állíthatjuk elő az ipari feldolgozáshoz szükséges javakat. De mi most is ugyanazt a módszert folytat-

kedő most is konokul tagadott, ám a rabbi készülődni kezdett, hogy a zsidó ritus szerint megesketi a kereskedőt. . . Ez hatott. Az ujhelyi ember ijedten bevallotta, hogy csakugyan kapott a kocsmárosától 75 ezer koronát kölcsön, amelyre 35 ezer koronát azonnal léfizetett a rabbi kezébe törlesztésül, a fennmaradó összeg kifizetését meg két részletben ígerte meg az özvegynek, akinek csodálatos esetéről most Miskolcon városzerte beszélnek.

— **Uj borbélyszabály.** A szarvasi borbély és fodrász iparosok a mai nehéz viszonyokra való tekintettel, kényszerülve vannak kiszolgálási áraikat ismét felemelni, remélve azt, hogy a mélyen tisztelt közönség ezt méltányolni fogja, egységes kiszolgálási árunk a következők: Borotválás 6 kor., fésüléssel 8 kor., kölni vízzel 10 kor. Hajvágás 15 kor., borotválással 20 kor. Szakálvágás géppel 10 kor., ollóval 12 kor. Babi-hajvágás 15 kor. Nyakborotválás 2 kor. Fésülés 5 kor. Bérletjegy (10 szám) 50 kor. Havi bérlet heti 1-szeri borotválás 30 kor., 2-szeri 50 kor., 3-szori 70 kor., mindennapi 150 korona. Üzleten kívüli kiszolgálás 50 százalékkal drágább.

— **Felülfizetések.** A szarvasi róm. kath. hitközség harangalapjára az okt. 23-i hangverseny alkalmából felülfizettek: Gróf Bolza Pál 2000 K, Gróf Bolza Géza, Bárány Benz Oltóné, Özv. Dr. Lengyel Sándorné 750—750 K, Fetzer József Simon András 500 K, Hánzus János 400 K, Kacsokovics Aladárné, dr. Sziráczy János Papp Ernő 250—250 K, Láng Oszkár, Özv. Bárány Béláné, Tomka Pál, Holmikjánosné 200—200 K, Teffert Károly 160 K, Herbály Pálné, Forster Károly 150—150 K, Dr. Dunay Alajos, dr. Déri Henrik, Özv. Sterbecz Gáborné, Özv. Tasy Gusztávné, Tibor Ferenc, dr. Simon Béla dr. Tóth Pál, Bugyis Andor, Scheiner Bernát, Richart Arthurné, Profét Lajos, Andrejkovics Jánosné, Podani Jánosné, Rontó Imre, dr. Fisbein Soma, Herbály István 100—100 K, (folytatjuk).

— **Hogy mulat az amerikai magy.** A Győrvarmegye című vidéki ujságban olvassuk a következőket: A téli kocsmában huzza a cigány. Nagy nekibusulással hallgatja a sirva-vigadó magyar, aki most nemrégiben tért haza Amerikából. A nőta betemerkol a sóivébe s könnyes szemekkel bámul maga elé. Az asztalon előtte sok, sok üveg. A cigány izzadva huzza a kesergőt s lassacsán kimuzsikálja a magyar zsebéből a bugyelárist. Az amerikai magyar nekivadul s széles jókedvében egy 100 dollárost halász ki a többi bankó közül. A cigány verejtékes homlokára ragasztja. Eddig van csak. Most még csak annyit, hogy 100 dollár értéke ma 38,000 korona . . .

juk, amit háboru előtt üztünk. Kivisszük olcsón a nyersternyenyeket külföldre, ahol azokat iparcikkékké és kész élelmiszerekké feldolgozzák és ekkor drágán visszahozzuk.

Igen nagy rövidlátás buzát és lisztet vinni ki a külföldre, mert ezekből a nyersanyagokból elsőrendű minőségű kekszet, kétszersültet és egyéb világkereskedelmi cikkeket tudnának gyártani. Halálos vétek a nyersbőrt, a fát, a gyapjút, a csontot, a burgonyát és a gyümölcsöt külföldre kiszállítani s itthon tel nem dolgozni.

Fel kell állítani a hiányzó mezőgazdasági és ipari gyárakat ebben a szerencsétlen országban és akkor majd kevesebb lesz az éhez, nyomorgó ember magyarországon. De egyttal mezőgazdasági tudást is kell adnunk a népnek, mert így megkértszerezhetjük a magyarföld hozadékát. S végre rá kell szorítanunk a bankokat arra, hogy olcsópént adjanak a közgazdasági vállalkozásokhoz, mert különben tönkremegy Magyarország.

— **Esti hangulat.** A háznép megérkezett a kukoricaföldről, Andris gyerek leakasztotta a lovakat a kisafa végéig, az öreg István gazda falatozásnak esett a gádon, az asszony meg készült a kenyérsütésre, pofozta az aprósitát. Szép fonnyadt este volt, a holdnak udvart kerített a köd és potyóráztak a levelek.

Egyszer csak a nagy csendességbe beleszólt valaki az istálló felől, hogy:

Jaaj . . . jaaj . . .

Az Andris gyerek hangja volt.

— Mi az, hé? — csapta föl a fejét a falatozó öreg.

— Megrugott az nyives kesel — kiabált a gyerek.

— Bizton incselkedtél velem!

— Nem a Csak vakartam.

A gazda megvonta a vállát.

— Bizton nem ott viszkedt neki — válszolt.

— **A kanász, fuvaros és az állami tisztviselő.** A következő érdekes összehasonlítást küldték be nekünk a péntekfalusi kanász, egy sárvári fuvaros és egy kilencedik fizetési osztályu állami tisztviselő évi jövedelméről. A péntekfalusi kanász jövedelme: marha- és sertéstartás, 24 métermázsza gabona, 1200 öl föld, szabad lakás, világítás, 1600 korona készpénzfizetés, összesen 114.500 korona évenként. A sárvári fuvaros 9600 korona évi fizetést kap. Ezenkívül gabonát, tejet, tűzifát, melynek értéke pénzben 41.600 korona. A kilencedik fizetési osztályu állami tisztviselő évi fizetése 2600 korona, 1950 korona lakbér, 9600 korona drágasági pótlék, 1800 korona háborús segély és 800 korona családi pótlék, végösszegben 16.750 korona. A péntekfalusi kanász 97.750 koronával keres évente többet, mint a kilencedik fizetési osztályu, magasrangú állami tisztviselő.

— **Százéves vőlegény.** Egyik amerikai lapban olvassuk a következő érdekes esetet: Hawai szigetének délnyugati részén Kalapana falu még Amerikában is szokatlan eseménnyel dicsekedhetik. Itt készül esküvőjére a világ legöregebb vőlegénye. A vőlegény, aki bentszülött, éppen százéves. Az ifiaszszony hatvanéves és most megy másodszor férjhez. A vőlegény eső felesége ez előtt félszázaddal halt meg. A „fiatal” pár teljesen egészséges és nagy örömmel készül a lakzira.

Rugékönyv, fiatalos test

acélos izomzat BRÁZÁY-mentkólsósorszeszének

használatára révén érhető el. Felöltönek, gyermeknek egyaránt szükséges!

Magzatelhajtás Őcsödön.

Az anya behalt az műtétbe.

Rejtélyes körülmények és tünetek között halt meg. Őcsödön Roskó Mária 27 éves leány. Futótűzként terjedt el a híre a faluban s mint ilyen esetben történni szokott, a leghetetlenebb kombinációk láttak napvilágot. Az emberek suttozták ezt is, azt is.

A megindított csendőri nyomozás s a megejtett orvosi vizsgálat, majd a későbbben Lukács Ignác szarvasi járásbíró vezetése mellett megtörtént boncolás döbbenetes dolgokat hozott nyilvánosságra.

A szerencsétlen leány anyának érezte magát s hogy az emberi nyelvek gonosz gonyolódásaitól megmentse magát, tiltott műtétet végzett önmagán. Az avatatlan s talán a gyermekéért is reszkető anyai kéz azonban olyan sebet ejtett, hogy mire orvosi segítség érkezett, a szerencsétlen leány kiszorult.

A nyomozás az ügyben tovább folyik.

Előadások. Mulatságok.

** **Hangverseny harang alapra.** A szarvasi r. kath. hitközség Fetzner plébános Herbály István káplán rendezése mellett a kath. templomnak a háboruban elvitt harangjai pótlására nagyszabású hangversenyt ren-

dezett vasárnap este a városi szinkörben, a melyet a közönség zsuffolásig megtöltött. A magas niveaujú hangversenynek kiemelkedő pontja volt dr. Krüger Aladárné remek kóloraturával előadott énekszámá továbbá Mérsáros Ilonka és Lengyel Ágnes zongorakettőse. ugyszintén Havranek V., dr. Salacz Aladár és Péczely Jetty trioja, valamint Székely Lajos és Kovács Károly énekszámai. A hangverseny nagy sikeréből jelentős részt vett a végezetül előadott „Az élet völgye” című mesejáték, melynek szereplői: Miron Lajos, Hali Margit, br. Benz Ninó, Privler Pál, Kovácsik Bella, Czaiich Endre, Krenyiczki Mariska, Kovácsik Bözsi és Bárány Béla méltán szolgáltak rá a hangverseny többi szereplőivel együtt a sűrűn felhangzott meleg tapsokra.

** **Dalestély.** A Szarvasi Férfiadalok nov. hó 5-én, szombaton este 7 órai kezdettel az Árpád-szálló nagytermében nagyszabású dalestélyt rendez a mezőturi és szentesi dalkarok vendégszereplésével. Az estély fénypontjai az együttes énekek lesznek, melyeket a három egyesített dalkar (körülbelül 100 tagu férfikar) fogja előadni. A dalestély iránt nagy az érdeklődés a közönség körében, mert ez az egyesület első szárnybontása hosszú szünetelés után, s mert ez az egyesület van hivatva a legnemesebb érzések ápolására és fejlesztésére. Jegyek 40 és 30 koronás árban előre megválthatók és a dalestély napján este a pénztárnál

Irodalom.

A Színházi Élet e héten olyan számot produkált, mellyel a legelőkelőbb külföldi illusztrált lapokkal is bátran felveheti a versenyt. Minden oldalán meglepő gazdagsággal egyik gyönyörű fényképfelvétel váltja fel a másikat. A Városi színház ujdonságáról, a Reichstadti hercegről, a vigszínház új darabjáról, a Hazatérésről és az Apolló kabaré premierjéről vannak felvételek a lapban, amely reggeteg cikket riportot, Szomaházy regényt, a legújabb Zerkovitz kotált és Karinthy Frigyes új darabját teljes egészében közli. A lap ára 10.- korona Előfizetési díj negy évre 115.- korona. Kiadóhivatal Budapest Erzsébet körút 29.

Közgazdaság.

Gazdasági háziipar.

A gazdasági háziipar hazánkban még mindig nem tudott eléggé elterjedni, holott e kérdésnek mindenképpen elsőrendű fontossága van különösen a téli foglalkozás és a munkaalkalom szempontjából.

Látjuk, hogy mai nehéz viszonyaink között az ipar és kereskedelem egész éven át termel kisebb-nagyobb haszonnal és szerencsével, a földmivelő nép pedig a mezőgazdasági munka végeztével, továbbá a földmunkás a téli hónapokban ugyszólván kereset és munka nélkül áll.

Egészséges fejlődésű és boldog ország csak az lehet, hol a mezőgazdaság mellett az ipar és a kereskedelem egyaránt virágzik, amit igazán szemléltetőleg bizonyít Angolország példája, melynek mezőgazdasága fejlett, de azt mégis folytonosan tökéletesíteni iparkodik, mert kereskedelme és ipara világhírű már, tehát lépést kell vele mezőgazdaságának is tartania.

Amíg hazánk megmarad egyoldalú földmivelő állámnak, de a mezőgazdaság egyes ágai, mint például az állattenyésztés is, lépést nem tartanak a kívánalmakkal még a trágyatermelés szempontjából sem, amíg a világkereskedelem itt a lábait meg nem veti, amíg az ipar, így a mezőgazdasági háziipar is nem hódít nagyobb tért, addig ne várjuk, hogy a boldogító, termékeny munka igazán meginduljon minden vonalon.

Könnyű és kényelmes dolog volt a háborn előtt a sok mindenféle tárgyat, cikket külföldről beszerezni, de most létezőnk

parancsolja, hogy önálló országunk gazdasági, ipari, kereskedelmi tekintetben is lehetőleg független legyen. Természetes, ez nem megy egy-kettőre, de arra törekedni hazafias kötelességünk.

Ne várjunk mindent az államtól, hanem tegye meg kötelességét e téren is mindenki, akinek az módjában áll. Itt már a gazdákhoz szólunk elsősorban s azt kívánjuk, hogy akinek vízenyős, gazdaságilag alig használható földje van, ha szikes, ha sárga agyag, ültesse be fűzesszővel, amivel az eddig hasznát alig hajtó földjét jövedelmezővé teheti, másrészt a háziiparhoz anyagot termelhet. Ugyanezt megtehetik az egyes községek is, ha ilyen földjeik vannak. Ahol pedig gyékény, káka, sás máris termett, iparkodjék minden gazda azt háziipari célra összeszedetni.

Külföldön egy-egy vidéknek fő kereseti forrása a háziipar, még pedig úgy, hogy otthon az egész család megrendelésre dolgozik valamely gyár vagy nagyiparos részére (Morva-, Csehország és Ausztria egyes részein). A gazdasági háziipart ilymódon meghonosítani nálunk nem volna nehéz, mert télen ráérő idő is sok van, földjeink pedig most is sok nyersanyagot teremnek, hát még ha vele törődnénk!

Ilyen jövedelmező foglalkozású háziipari ágak a fehér és fekete vessző fonása sás- és gyékénymunkák (gyékény, gyékényfutószőnyeg szövése), fafaragás (játékszerek, fakanalak) szalmafonás, esetleg seprőkötés és kefekötés, mind olyanok, melyek csekély befektetéssel is hasznót hajtanak, másrészt azonban tudnunk kell, hogy csak az olyan háziipar lehet jövedelmező, melynek munkáit a gyáripar nem végzi.

A háborút megelőző években Ausztriából csak kosárarukból több mint egy millió korona értékű behozatalunk volt évente. Tehát míg egyrészt e téren is függetleníteni kell országunkat a külföldtől, sőt idővel arra törekedjünk, hogy ily árukat mi vigyünk ki, addig a háziipar felkarlásával nemcsak jelenleg hasznót alig hajtó földjeinket tudnánk jövedelmezőleg kihasználni hanem egyidejűleg kevés befektetéssel a kiscgazda és a munkás saját szükségletű tárgyait is elő tudná maga állítani s mellette pénzkeresethez is jutna, de csak azoknál a háziipari ágaknál, melyek a gyáripar keretébe nem tartoznak.

Ez is egyike nemzeti feladatainknak!

(Ó ni

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik szerencsétlenül járt kisfiannak, illetve testvéremnek

Misikének

f. hó 27-én délelőtt végbement temetésén megjelentek s részvételükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. Szarvas, 1921. okt. 28.

Özv. Mihálik Mihályné és Józsi fia.

Regénycsarnok.

A granadai rózsa.

Irta: Jean Rameau

(40)

— Körülbelül. De ez nekem nem elég, mert én egészen biztos akarok lenni. Ha neked ellenáll, akkor nem félek többé semmitől. Azért is ki fogod próbálni Lázárt. Szerezz neki Párisban valami állást, valamely miniszteriumban vagy követségnél, de egészen közel hozzád. Megérdemli, mert olyan ember, a kire szép jövő vár. Egész sereg diplomája van és több nyelven beszél, azonfelül jó családból is származik és egy

dusgazdag nagypapa révén nagy örökség vár rád. Meg fogod gyakran hívni és arra méltatod, hogy kacérkodol veled.

Biztosítalak, hogy megérdemli ezt a fáradságot. A dolog téged is fog mulattatni. Ne légy iránta túlságosan szigorú és szid-sad lángját, ha neki hevül. Aztán ird meg nekem, de úgy, hogy ő ne tudja, mennyire vagytok már. Mindent írj meg, hallod-e?

Tehát megegyeztünk! Mindenről értesíteni fogsz, még arról is, ha más nőnek udvarol... Megesküszöl erre?... Emeld hát föl szép kacsódat, édes kis granadai rózsám!... Így ni... Most rendben vagyunk. Istenemre mondom, ennivaló szép és kedves vagy!

Is Genovéva megölelte, megcsókolta fiatal nénjét.

— Ha minden áron úgy akartod, nem bánom! — mondá Rose-Marie.

Folyt. köv.

Értesítés. Az Egyesült Szikvizgyár (ezelőtt Kalmár féle házban) tudatja, a tisztelt közönséggel, hogy a szikvizet díjmentesen szállítja házhoz a város területén.

Lakodalmakra is bármily mennyiséget azonnal kiszolgálhat. Megrendelhető a gyártelepen **Vitális János** kereskedő házában. 1—6

Mindenféle ócska vasat vesz Baginyi lakatos II. Bem-utca 212 szám 2—26

Eladó egy jókarban levő káposztás-hordó; cím a kiadóhivatalban.

Téli kemény

Fejes káposztát

a posteleki uradalom terméséből vagon tételekben szállít, **Kukla György** Gyula Zoldag utca 21. 2—3

Egy funirozott ág, két funirozott ruhaszekrény, békebeli gyártmány, teljesen jó karban és csinos kivitelben **ELADÓ** II. ker. Deák-malom utca 372 szám alatt.

Klein Mór rőfös és divatárú kereskedő, Beliczey-utca 8. tudomására hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy raktárra érkeztek női- és leánykabátok nagy választékban. 3—3

Lévay Balázs Szarvas

III. ker. Vak-utca 184/1. szám alatt

Ingyen forgalmi irodát nyitott.

Elvállal ingatlanok eladását és vételét, haszonbérbe adását és vételét.

Eladók az I., II., III., IV. kerületben lakóházak mellékhelyiségekkel, 20., 30., 40 hold szántóval és 638 négyszögöl gyümölcsös.

KERES megbízói részére kisebb-nagyobb területű szántóterületeket tanyaépületekkel megvételeire és haszonbérbe. 2—4

Értesítés.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, hogy

butor-szükségletét

Szarvason, a Piac-téri, volt Fischbein-féle üzlet raktárából szerezheti be a legolcsóbb árak mellett. Nagy választékban kapható mindenféle keményfa há-lószoba berendezés, bükk, kőris, cse-resznye, tölgy és vörösfenyőfa butorok, konyha berendezések, kefék hajlitott székek, hinta székek, mosdók, fotelek, zsurasztalok, sezlonok, diványok legnagyobb raktára.

Szíves pártfogást kér

9-9

Stern Simon.

Értesítés. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam a legolcsóbb napi árak mellett kaphatók u. m.: mész, cement, éles homok, betoncsövek, itatóvályuk minden nagyságban, cementlap többféle színben, dupla hornyolt cserép, kőpor, stb. **Fabrizy György** II. ker. Kásamalom-utca 115. sz. a. 6—13.

Kisgazdák,

Földművesek,

Kisiparosok

Naptárjai:

„Uj Barázda Naptár“ — — 20 K
 „Nagy Képes Családi Naptár“ 20 K
 „A Vasárnap Naptár“ — — 15 K
 „A Falu Naptára“ — — 15 K

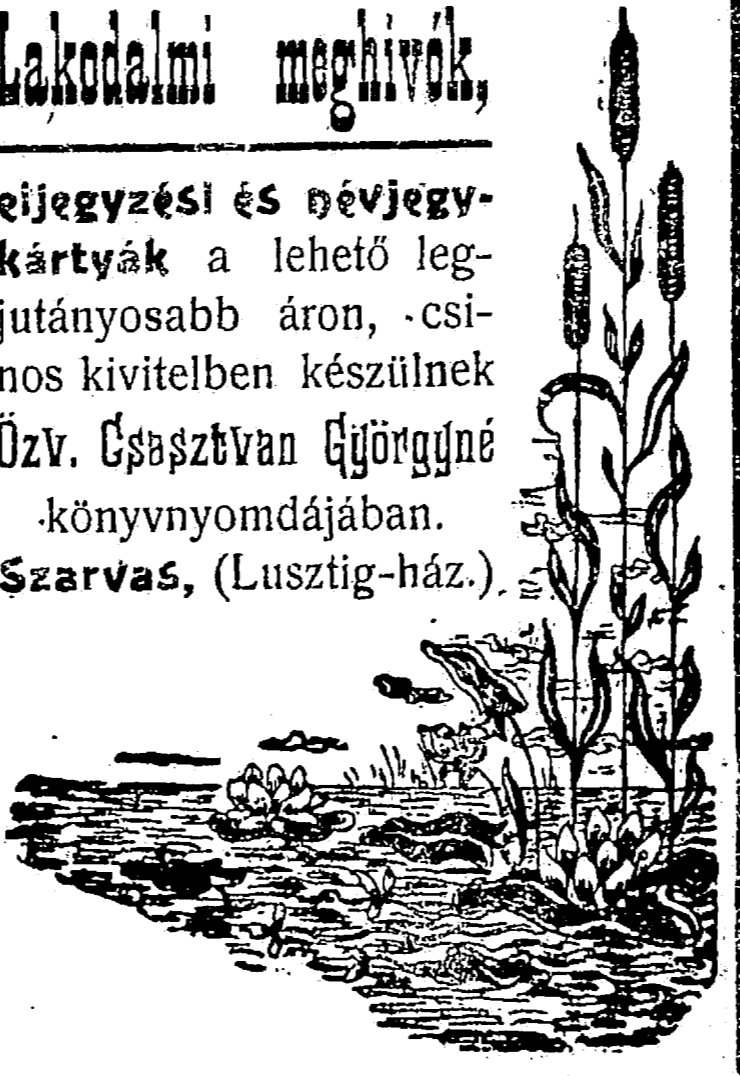
már kaphatók

kiadóhivatalunkban.

(Lusztig-ház udvar, községházával szemben.)

Lakodalmi meghívók,

eljegyzési és névjegy-kártyák a lehető legjutányosabb áron, csinos kivitelben készülnek **Özv. Csaszivan Györgyné** könyvnyomdájában. **Szarvas, (Lusztig-ház.)**

Pesti Napló

Legélénkebben szerkesztett magyar reggeli lap.

Tudósítók Párisban, Londonban, Rómában, Berlinben, Bécsben.

Regényt és tárcát csak a legkiválóbb magyar íróktól közöl.

9—10

Egyelőre köznapokon 8, vasár- és ünnepnapokon 12 oldalon jelenik meg.

Előfizetési ára a legolcsóbb: egy hónapra 30 K

A jövő tüzelőanyagja **géptőzég-szén**

minta waggonja megérkezett. Ma a legmegfelelőbb **Ölcső és jó** a fával, tüzelőszert. barnaszénnel minden tekintetben könnyen felveszi a versnyt. Használható mindenütt, takaréktűzhelyekben, bármilyen rendszerű kályhákba, épen úgy mint a fa, a kőszén vagy a koks. Piac-téri üzletben megtekinthető. Kipróbálásra ingyen mintával készséggel szolgálok. A termelő vállalat üzemi okokból megrendeléseket csak a hó végéig fogad el, miért is kérem szükségletét azonnal fedezni.

Buk Adolf „A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium Tőzégtermelése“ szarvasi járás kizárólagos képviselője. 4—5

Használt férfi ruhát veszek a legmagasabb árrban **BLAU MÖR** Juhász-utca 190. szám. Meghívásra házhoz megyek. 3—4

OKTÓBER 2-AN

a modern magyar irodalom két nagyszabású új eredeti regényét kezdte közölni a

PESTI NAPLÓ

BABITS MIHÁLY:

HALÁLFIAI

és a

MAGYARORSZÁG

KOSÁRYNÉ RÉZ ILONA:

A SZÉP KAMILLA

MACSKAJA

A „Pesti Napló“ és a „Magyarország“ előfizetési ára „Az Est“-tel együtt három hónapra

200 K

5—10

DR. FLESCH-féle

SKABOFORM kenőcs

újából kapható

Leghamarabb megszünteti:

Vizketegséget,

sömört, otvart, rühösséget,

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható 15, 25 és 40 K-ás dobozokban. Bedrzsülés utánra való Skaboform-puder 7 K. Kén- és kátrány-zappan 20 korona. Kapható minden gyógyszerárban.

TYUKSZEMET,

bőrkenyvedést, szemöcsőt, leghamarabb eltávolítja DR. FLESCH-FÉLE

CANNABIN

1 üveg 20 K. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Török József R.-T. Budapest, VI. Király-utca 12.

3—7

Andrássy-Dezső és Társa

építészeti vállalati és szállítási irodája SZARVAS, I. KERÜLET 144. SZÁM.

VÁLLAL: épülettervezést és felépítést, háztartározást, épület átalakításokat, gyár és raktár építkezéseket.

SZÁLLIT: meszet, cementet, homokot, téglát, burkolólapokat, kavicsot, kátránypapírt, gipszet, épületfát, palát, fedélcserépet, tűzfát és szenet. Házat, telket keresve vevői részére.

KERESKEDÉS: Piac-térről községházával szembe, Beliczey-ut 115. sz. (volt Lusztig házba) helyeztetett át. 25—26

Hentes üzletemben

naponta

FRISS VIRSLI

szafaládé és mindenféle hidegfelvágottak kaphatók.

Sertéshus, juhhus napiárakon. **Áruk kívánatra házhoz szállítatnak.**

Szíves pártfogást kér tisztelettel

GYURIK GYÖRGY

15—7

hentesmester.